

BRASSÓI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN és SZOMBATON.

ELŐFIZETÉSI ÁR:	SZERKESZTŐSÉG:	KIADÓHIVATAL:	HIRDETÉSEK DIJA:
helyben házhoz hordva, v. vidékre postán küldve: Egész évre 4 frt — kr. Félévre 2 " — " Negyedévre 1 " — " Február—júniusig 70 " Külföldre egész évre 15 frank.	Brassó, Hirscher-utca 4. sz., hol a szerkesztő naponként d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig található. Ide intézendők a lap szellemi részét illető közlemények.	Alexi könyvnyomdája, Brassó, Hirscher-utca 4. sz., hová az előfizetési pénzek és hirdetések, valamint ezek díjai bérmentve küldendők.	4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknel kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő. Nyilttéri közlemény sora 10 kr.
	Kéziratok vissza nem adatnak.	Hirdetések és Nyiltt-ter előre fizetendő.	

Márczius 15-ike.

Márczius 15-ike, a hazafiság szívdobbanásának szent emléknapja, légy üdvözölve!

Negyvenhárom éve már, hogy Magyarországot történetébe ez örök emlékeztető nagy nap be van vésve. Negyvenhárom év . . . közel egy emberöltő korszak, hogy a magyar nemzet és a szabadság, testvériség s egyenlőség magasztos eszméi az akkor is már rég óhajtott szent frigyre léptek egymással nyiltan és leplezetlenül s elcsattant a frigynek gyümölcsöt adni hivatott varázscsók ajkukon. S a nagy napnak emlékezete nem hogy enyészne, de évről évre nő varázserejében.

Előbb csak egyeseknek s az ország szívében élő köröknek volt az kegyelettel őrzött és évről évre lelkesülten körülállott kedves kincse. Ma már hazánkban minden szögletében, hol a szabadság, testvériség és egyenlőség magasztos eszméi iránt fogékony lelkek laknak — s hol ne laktának ilyenek hazánkban? — felgyul e magasztos eszmék oltáránál a hazafias lelkesedés és megemlékezés szent tüze.

Örömtünnetet ül a magyar nemzet apraja és nagyja. Hálával és kegyelettel emlékezik meg e nagy nap előkészítőiről és megteremtőiről s igaz lelkesedéssel és bensőséggel tesz hitvallást arról, hogy fel tudja fogni s át tudja érezni lelke egész mélységével e nagy napnak jelentőségét úgy a haza teljes egészére, mint az annak keblén élő minden egyes polgárára nézve.

És ez kezesség s biztosíték egyuttal arra is, hogy jövőre is méltó tud és akar lenni e nemzet a márczius 15-ikének emlékeztetőben reá szállott nagy nemzeti örökségre.

S ha volt valaha alapos ok arra, hogy a magyar nemzet önértéssel álljon e nagy nap megteremtőinek számonkérő széke elé: a jelen

év bizonyára egyike azoknak, a melyekben leginkább teheti azt.

Az 1848. márczius 15-ike által megteremtett új parlamentáris rendszer, az annak alapján álló független felelős magyar miniszterium s a szabadság, testvériség és egyenlőség nagy eszméjének olvasztó tüzeben egygyé olvadt magyar nemzet ez év tavaszán tud úgyszólván legtöbb, legelvitázhatatlanabb üdvös eredményt, nemzeti alkotást és igazi reformtörvényt felmutatni az ország érdekében.

Kezdve a trónnal való legbensőbb, legigazibb s legőszintébb egyetértésnek folytonos erősbödésével s azon szívélyes, barátságos és családias együttlét és érintkezés főlemelésével, melynek tanuja lehet az egész világ ép e napokban az ország szívében, s folytatva azt a megszilárdult parlamentáris helyzetre való hivatkozással, melynek alapján az ország tekintélye oly nagyra nőtt a külföld előtt és a monarchia kebelében, — a helyreállított pénzügyi egyensúlytal, a soha nem remélt föllegek nagyságával az állam jövedelmeiben, a közlekedés-, ipar- és kereskedelemügy terén világra szóló üdvös alkotások, sikerek és tervek felsorolásával, s végezve a munkások és kisdedek sorsát felkaroló s már kész törvényekkel, a közigazgatás és igazságszolgáltatás javítását célzó törvényjavaslatokkal, a testi nevelés és edzés kérdésének gyakorlati megoldásával, a közművelődés előmozdítása terén „dunántúl és dunáninnen“ felpezsdült társadalmi közszellemmel, stb. stb. — mind oly dolgok ezek, a melyekre méltán büszkén mutathat rá a nemzet, ha a 48-iki márczius 15-ikének előkészítő és megteremtő szellemei e nagy napon számon kérik tőle a reászállott örökséggel 43 éven át folytatott sáfárkodásnak gyümölcsét és eredményét.

De emelt fővel mondhatja el azt is, hogy úgy fogta fel hivatását a reászállt örökséggel szemben, miszerint azt csak szilárd alapnak s kiindulási pontnak kellett és kell tekintenie, a melyből kiindulni, a melyhez támaszkodni s a melyre mint biztos és szilárd alapra építnie kellett és kell s nem pedig — mint sokan akarták s akarják ma is — ahhoz makacs elszánt-sággal ragaszkodni s mintegy hozzátapadni, hogy aztán azalatt az idő és népek haladásának kérlelhetlen logikája folytán túlszárnyaltassák s a „48“-nál otthagyasák a jobb sorsra hivatott és méltó haza s nemzet.

És hisszük, hogy a számtokérő szellemek meg lesznek elégedve e felelettel, mert siker koronázta s fogja koronázni e felfogást.

Tehát csak előre, jó nemzetünk, megkezdett utadon! S csak arra vigyázz, hogy a szabadság, testvériség és egyenlőség szövétének ki ne ejtsd kezdből, mert annak világánál meg fogod lelteni tovább is a te utadat a haza és nemzet felvirágoztatása, nagygyá és boldoggá tétele felé; s a felekezetség, nemzetiség, önkény, kiváltságosság, alszabadság s több más odukból időnként előtűnni szokott rémalakok s csábító tündérek és szörnyek, melyek az igaz útról oly szívesen le akarnak téríteni, elvesztik erejüket és hatalmukat veled szemben jövőre is mindenkor ezen szövétnek világánál és tündöklő fényénél.

Kárpátoktól le az Aldunáig minden igaz magyar ünnepet ül holnap. A magyar nemzeti feltámadásnak, az újjászületésnek magasztos ünnepe. Mint tudva van, városunkban is megül a holnap e napot. Felgyújtják a kegyelet, hála és lelkesedés oltártüzét a hazafiság templomában. . . . Ki volna az, ki távol maradna, vagy legalább is gondolatban ott ne lenne s ne ál-dozna e nagy napon?!

TÁRCZA.

Márczius 15.

Dicső emlékezések napja van ma,
Dicső az érzés, mely buzdít, emel.
Honszeretet oltárát körülállva,
Ünnepet szentel milliő kebel.
E nap emlékének áldó sugára
Fényt áraszt a dicső magyar hazára.

Nehéz idők felhője vonta árnyba
E hon fölött a tündöklő napot.
Nemes önértet szebb jövőn munkálva:
A lappangó hév tüzzsikrát kapott;
Jog, szabadság igéi felzengének
Honja fölött magyarok Istenének.

A magyarnak hű nemzeti erénye,
Lelkesedés! mily fényes volt neved!
Míg fejlett egy jobb kor édes reménye,
Elszánt küzdelem csodát tett veled.
Rút szolgaság békóit hányni porba,
Állt a nemzet örege, ifja sorba.

A nép szava áthangzék félvilágon,
S miért küzdött, megnyerte őt jogát.
A vezérszövétnek még ott világol,
Mutatva a hősöknek nyomdokát.
Az egyenlőség szent eszméje mellett
Testvériség ébresztett honszerelmet.

Fel, nemzetem! dicső körben áll feletted
Nagyok szelleme s multad fénykora!
Hadd jöjjön nap mosolygó kék egedre,
Mire bú ne vessen árnyat soha!
Jöjjön nap! melyen a dicső, hős nemzet
Boldogsága korának ünnepe!

Márczius 15.

Fel, hazánknak ifja, véne!
Ünnepeld e szent napot,
Mely széttörte a bilincset,
Mit zsarnokság ránk rakott.
Ez a nap a szabadságnak
Legdicsőbb, szebb ünnepe;
Hangozzék fel ajkainkon
A nemzet szent esküje:

„A magyarok Istenére esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!“

Itt e földön, itt e honban
Minden bérezet és rögtöt
Szabadságért meghalt hősök
Szentelt vére öntözött . . .
Templom e hon, a szabadság
Vérrel szentelt temploma,
Szolganép itt nem lakozhat
Rablánczokon, — nem soha!

„A magyarok Istenére esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!“

Az ősöknek hősi vére
Dobogtatja szív-erünk:
Huntyász szolgák, sehonnai
Könczölök mi nem leszünk . . .
Vagy kivívjuk szabadságát
Szép hazánknak, vagy halunk:
De rablánczot, szolgajármot,
Nem, soha nem hordozunk! . . .

„A magyarok Istenére esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!“

Nem imádjuk, térdet hajtva,
Idegen hon istenét:
Átkozott, halál reá, ki
Megtagadja örökét! . . .

Csak te léssz, oh hon s szabadság,
A mi igaz Istenünk,
A kiért, ha kell, örömmel
Mindannyin elvérezünk . . .
„A magyarok Istenére esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!“

Csonthalmok-, rejtett sírokban,
Vérpadok s bitók körül — :
Felmutatják ellenségünk,
Ki új csellel vesz körül . . .
A szabadság szent viharja
Már morajlik, már közel . . .
Elsöpri, ki ellenünk van:
Jöttét, oh hon, ünnepe! . . .
„A magyarok Istenére esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!“

Honleányok! hála-könyvel
Öntözött babérokat
Adjatok ma kezeinkbe,
Hadd ékítsük sírjukat . . .
És áldó imádság mellett
Zengedezzünk éneket
S emlegessük magasztalva
A félisten neveket . . .
„A magyarok Istenére esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!“

Fel a zászlót, hű magyar nép!
Ünnepeld e szent napot,
Mely széttörte a bilincset,
Mit zsarnokság ránk rakott . . .
Míg e nap szent lesz előtted
És esküdhöz hű leszel:
Meg nem törve, megfogyhatsz bár,
De ármány nem veszheth el!
(Szabéd.) Rédiger Géza.

Belföld.

A képviselőház márcz. 11-én délben rövid ülést tartott, melyben elfogadta a már megszavazott törvényeket harmadik felolvasásban. Ezután az elnök bemutatta a főrendiház átiratait a megszavazott javaslatokról. Miután a főrendiház a kisdédvászról szóló törvényjavaslaton lényegesebb módosításokat tett, a közoktatástügyi bizottság másnap (12-én) délelőtt 10 órakor ülést tartott s délben a ház elé terjesztette a javaslatot.

A primás székhelye ügyében az esztergomi főkapitánus követi kérelmüket a király elé vitték s egyuttal tisztelegtek a kormányánál is. A székhely megmaradásának ügyében eljárt küldöttség előtt ő felsége kijelentette, hogy minden illetékes fórumot meg fog hallgatni, mielőtt döntene. Ugy látszik, a király nincs egészen megnyerve az áthelyezés eszméjének, mert különben aligha kérne véleményt Rómától. — A katolikus mágnások akciója következtében a főrendiházban élénk vita várható.

Külföld.

Az osztrák választások után most már kétséget nem szenved, hogy Taaffe miniszterelnök — ha már megmarad — még a reichsrath megnyitása előtt közeledni fog a német-szabadelvűekhez. Taaffe márcz. 11-én Plener képviselővel értekezett.

Románia meghatalmazott képviselői néhány napig Budapesten tartózkodtak, hogy a magyar kormánnyal az erdélyi határon, Vöröstoronyánál s a gyimesi szorosnál két új vasúti csatlakozás létesítésén megegyezzenek. Az erre vonatkozó tárgyalások kedvező eredményre vezettek s az egyezménynek már csak a külügy-miniszteriumon kell átmennie, a mi ezuttal csak formalitás, hogy rövid időn életbe lépjen.

Romániában a király feloszlatta a képviselőházat s az új képviselőválasztásokat április 21., 22. és 23. napjaira tűzték ki.

Szerbiában a hangulat még mindig izgatott a Garasanin és Milán levelből kiünt leleplezések fölött. Azt hiszik, hogy Milán király belgrádi látogatásának tulajdonképeni célja az, hogy Garasanin elfogatását és Natália kitasítását kieszközölje.

Megyei ügyek.

Brassó vármegye közigazgatási bizottsága rendes havi gyűlést cs. és kir. kamarás *Mauer Mihály* főispán úr ő méltósága elnöklelte alatt e hó 9-én tartotta meg.

A választott tagok szép számban voltak jelen. A tiszviselők közül alispán és főorvos — a rendes évi fősorozásnál lévén elfoglalva — nem lehettek jelen.

Az ülés tárgyai közül *Tompa Sándor* megyei főjegyző által előadott három fontosabb és közérdekű ügyet kívánunk megemlíteni, és pedig:

Feketehalom község képviselő-testületének a juhlegeltetési ügy szabályozására vonatkozó határozata, az ez ellen *Boér János* és társai odaváló lakosok által beadott felelkezés következtében, nem illetékesség szempontjából feloldatott, mert a legeltetés arányosítása, illetve használatának szabályozása iránt a földbirtokosok aránylagos többsége, nem pedig a község képviselő-testülete van hivatva határozni.

Kriszta községében iskolai czélokra még az 1859. évben kölcsön-magtár alakítottatott volt. Ezen magtár megalapításához annak idején az ev. ág. hitvallású egyházközség anyagi áldozattal járult ugyan, de később annak további fentartását és gyarapítását a politikai községre bízta. — Az utóbbi időben *Örtel János* és néhány társa azon kérdést vetették fel: vajjon mi illeti tulajdonjoggal a most meglévő magtárból az egyház- s mi a politikai községet? E kérdés felderítése céljából vizsgálat rendeltetvén el, az illetékes főszolgabíró által eszközölt vizsgálatból kitűnt, miszerint a leszámolás még az 1885. évben megtörtént s az egyházközség végleg kielégítve lett.

Panaszosok kérése tehát minden alapot nélkülözvén, azon megjegyzéssel utasítottatott el, hogy azon esetben is, ha netalán az egyházközségnek még valami követelési igénye volna, ennek elbírálására nem a közigazgatási hatóság, hanem a rendes bíróság lenne illetékes.

Legtöbb időt foglalt el s érdekes és élénk vitát idézett elő *Brassó városnak a hús-fogyasztási adók behajtására vonatkozó ügye.*

Brassó rendezett tanácsú város ugyanis a fogyasztási adók behajtása iránt a magas kincstárral még az 1888. évben egyezséget kötött. 1890. év végéig a bor-, sör- és cukorfogyasztási adót saját kö-

zegei által szedette be, a hús-fogyasztási adó beszedését azonban egy meghatalmazási és biztosítási szerződés alapján *Fleischer M.* és társa czégre ruházta át. Ezen szerződés 1890. év végével lejárván, a város képviselő-testülete mult évi december 30-án szótöbbséggel meghatározta annak hatályát az 1891. évre is kiterjeszteni, valamint azt is, hogy ezen határozat ellen csak birtokon kívül lehessen felelkezni.

Ezen határozat ellen *Scherg György* brassói lakos és mészáros felelkezést adott be, melyben kéri, hogy a kisebbség azon véleménye, hogy kérdéses adónem is a városi közegek útján szedessék, emeltesse határozattá.

Tompa Sándor főjegyző indítványozza, miszerint tekintettel azon körülményre, hogy miután kérdéses alatti ügy csakis mult évi december 30-án terjesztetett a városi közgyűlés elé s 48 óra múlva már az adóbeszedésnek meg kellett kezdeni s így a képviselő-testület azon kényszer-helyzetben volt, a városi tanács ajánlatához képest az adóbeszedést a meghatalmazott czégre átruházni; s tekintve, hogy csaknem hason kényszer-helyzetben van ezen közigazgatási bizottság is a határozatot helybenhagyni, mert a városi tanács — mint kísérő jelentéséből kitűnik — nincs köllőleg előkészítve arra, hogy ezen fogyasztási adó beszedését a város anyagi érdekének esetleges károsítása nélkül saját közegei útján foganatosíthassa s erre nézve a felelősséget elvállalja: s tekintve végül, hogy a kérdéses szerződés csakis ezen folyó egy évre szól: *Scherg György* felelkezésének vissza utasításával hagyassék helyben, rendelkezessék meg azonban, egyidejűleg a város tanácsának, hogy miután a *Fleischer* és társa czéggel kötött biztosítási szerződés által csakis a 42.000 forint fogyasztási adó biztosítottatott, az 5000 ft behajtási díj azonban nem, e tekintetben is törvényszerűen gondoskodjék.

Ezen indítvánnyal szemben *Schnell Károly* bizottsági tag megjegyezvén, hogy a város tanácsának semmi oka nem volt az előadó indítványában jelzett kényszerhelyzetet megteremténi, mert kérdéses ügy az államkincstárral történt kiegyezés előtt is a képviselő-testület elé lett volna terjeszthető és meg lehetett volna elvileg maga idejében határozni azt, ha vajjon az adóbeszedést a város közegei foganatosítsák-e vagy ez magán személyre ruháztassák át; megemlítve továbbá azt, hogy akkor, midőn a város saját közegei által több mint 200.000 ft hason termeszeti adót szedte be, minden veszély nélkül beszédheti ezen 47.000 forintot is: s megemlítve végül azt, hogy a mostani viszonyok közt, ha nem ismeri a városi tanács a kezelés módját, nem is ellenőrizheti *Fleischer* és társa czég eljárását: — ezeknél fogva indítványozza, hogy a felelkezésnek helyt adva, a kérdéses határozat feloldásával juttassék az ügy újabb tárgyalás és észszerűbb határozathozatal végett a város képviselő-testületéhez vissza.

Hosszasabb élénk megvitátás után a főjegyző indítványa szavazattöbbséggel határozattá emeltetett.

Hosszafalu község képviselő-testületének azon határozata, hogy a kezelő erdőtiszt tudta és beleegyezése nélkül intézkedett a *rendes vágás területén kívül leendő fahasználat iránt*, megsemmisítendőnek határozatott; azon határozata pedig, hogy a fenyő épületi fa és illetményfa kiszolgáltatása s felhasználása körül követett eljárás megvizsgálására bizottságot küldött ki, oda módosítottatott, hogy a kezelő erdőtiszt és hatóságilag felelkesített erdőőrök is meghívandók és meghallgatandók ez ügyben mindaddig, míg tényleg szolgálatban állanak és illetékes uton állásuktól a netalán fennforgó alapos gyanuok miatt fel nincsenek függesztve. A netalán eszközöndő kutatásoknál azonban még ezen esetben is óvakodni kell az u. n. „zaklatásnak“ elkövetésétől.

A *Brassó város s Bácsfalu és Türkös községek közt felosztás tárgyát képező Erdőre* vonatkozó iratok fölterjeszténi határozatattak a földmívelésügyi miniszteriumhoz az országos főerdőmester mint választott döntő meghallgatása végett, hogy vajjon az ügy jelen állásában hajlandó-e a reá váró végleges megállapítást eszközölni; avagy kívánja, hogy az egyezség szövege értelmében az ideiglenes kezelő bizottság is újból megalakíttassék a felosztási terv előkészítése végett.

Az összes szakelődők előterjesztéséből kitűnt, hogy a közigazgatás körül a mult hóban se merültek fel megemlítésre méltó akadályok.

A kir. pénzügyigazgató havi jelentése szerint a közadók és illetékek a mult év ezen havához mérten kedvezően folytak be.

A rendes ülés után még egy fegyelmi választmányi és egy árvafelelkezési szakülés tartatott meg.

Joseffi Imre halála.

Megdöbbentő eset híre futotta be városunkat hét-főn a kora reggeli órákban. A szívet-lelket megrázó hír, hogy főtisztelendő *Joseffi Imre*, helybeli róm. kath. lelkész és a főgimnázium tanára, saját lakásán egy szétrobbant petroleum-lámpa által meggyuladt és elégett — villámgyorsan terjedt el mindenfelé s kiki

borzalommal és fájdalmas részvétellel gondolt az esemény lehetőségére. És fájdalom! a hír, a borzasztó hír, irtózatot valónak bizonyult!

Egy ember, ki életének java részét itt a mi körünkben töltte, szeretve és tisztelve mindenkit és szeretve és tisztelve kivétel nélkül mindenki által; egy igazi keresztény pap, kinek ajkairól soha egy illetlen szó el nem röpített, de ki jámborságával a felekezeti béketűrés megdicsőült alakjaként járt mi közöttünk; egy polgár, ki hazafiai fényes erényei által egyaránt tündökölt e város minden nemzetiségű lakója előtt; egy kitűnő barát, kiben föltétlenül megbizhattunk, s kinek önzetlen szíve megnyílt egyformán gazdagnak és szegénynek, ifjunak és aggnak; egy lángelkű tanár, kit az ifjuság édes atyjaként tisztelve szeretett, s ki utolsó perczeiben is védő kezét nyújtotta egy eltévedt tanítványa felé: *Joseffi Imre* kedden reggel mintegy 30 órai szörnyű szenvedés után megszűnt élni, ő nincs többé!

A róm. kath. klérus, a hitközség, a brassói róm. kath. főgimnázium, a magyar kaszinó, a brassói magyar társadalom s az egész város egyaránt sokat, pótolhatatlanul sokat vesztett a boldogultban! . . .

Vasárnap, még itt járt közöttünk, tekintetét szelíden hordozta körül, nyájias arczán mosoly derengett. Vacsora után meglátogatta az ő különösen szeretett kollegáit, a szt. Ferencz-rendi papokat, kiknek társaságában édes megelégedés közepett töltötte el az est óráit úgy 11 óráig, midőn haza ment, hogy lepihenjen. Nem jött álom szeméire; dolgozó asztala mellé ült s olvasgatott éjjel utánig.

Ekkor félig levetkőzve, lámpáját az ágya mellé lévő éjjeli szekrényre akarta helyezni. De alig lépett egyet a lámpával kezében, a lámpa begyúlt, szétrobbant s ő eszméletét veszítve a földre zuhant s az égő petroleum mellére és hasára ömölve, a lángok teste fölött magára csapkodtak. És ő ott feküdt tehetetlenül, eszméletlenül. Irtózatos! Ha bár csak az a jó öreg néni keze volna vele, ki évek hosszú során át oly hűségesen szolgálta őt, s ki egész anyai szeretettel őrködött minden lépésére, de kit nem régi-ben, jöveden nyelvek elűztek a háztól; — mondom, ha ez a szegény öreg ott van még, nem következett volna be a borzasztó katasztrófa.

Igy azonban elhagyatva, addig égett, addig pörkölődött, míg az iszonytató sebfejdalmak kínzó érzete eszméletre ébreszté és ő füst és lángok között, maga is lángolva, sülve s a halállal szörnyen tusakodva, fel-feloldított . . . Aztán tovább és tovább csuszott, míg végre több mint egy órai emberfölötti kínok kiállása és végső erőmegfeszítések után a külső ajtóig vergődött, melyet hazajövetele alkalmával maga után bezárt volt s melyet most nem tudott kinyitni. Ott voltak láthatók az ajtón a vérnyomok, borzalmas bizonyossággal annak, miként kapaszkodott föl ismét és ismét s miként zuhant vissza újból és újból a földre, a nélkül, hogy valaki segítségére jött volna.

Vége mégis — bár már későn — egyik pap-társa, ki egy pitvar által elválasztra tőle jó távol aludt, fölébredt s a szerencsétlen szenvedő megmentésére sietett . . .

Eljöttek a többi papok is azután; megjelentek az orvosok is és mindent elkövettek, mindent megtettek, a mi emberektől kitelhetett. . . Mind hiába! Kedden reggel megszűnt élni! . . .

A róm. kath. tanodák épületén s a magyar társalgó erkélyén gyászlobogók lengtek; a harangok ércnyelvei a nagy veszteséget zúgva hirdették; a járókelők búszai mély fájdalomról beszéltek s a közel állók? oh ezeknek szeméiből sűrűn hullott a könnyzapor . . .

A jobb sorsra érdemes szerencsétlenül boldogult szerdán délután fél négykor a plébánia nagy terméből, hol a ravatalon feküdt, a templomba vitték, hogy ott könyörögjenek érte, a hol ő oly sokszor s annyi bensőséggel nyújtott vigaszt a szenvedőknek. A templom zsúfolóság megtelt s a künn maradtak serege betölté a Kolostor- és Weisz Mihály-utcákat. Megjelent a főispán, meg a tábornok; ott voltak az összes hivatalok tisztviselői, a tanintézetek tanári és tanító-testületei, ott volt az egész város polgársága. Lent a halotti szolozsmákat a vidékről bejött kath. lelkészi kar által övedzve, a helybeli apát-plebános könyező szemekkel, fájdalomtól reszkető hangon intonálta, fent a kórusban magyar dalárdánk szívet-lelket megindító gyászadalokat zengett . . .

A menet megindult . . .

Elöl ment a róm. kath. elemi iskolák és a főgimnázium összes ifjusága, a gyászoló tanítói és tanári karok, gyász-lobogókkal; utánok a városi zenekar; a celebráló papság; a gyászkoosi a drága halottal; a gyászoló család; az egyházi képviselők, a magyar kaszinó s más testületek képviselői, tanárok és tanítók s a minden vallású és nemzetiségű polgárság köréből beláthatatlan tömeg . . .

Ilyen gyász-kisérlet Brassóban talán még nem láttunk . . .

A gyászkoosin mintegy 25 szebbnél-szebb koszorú lengett. A mennyire megjegyezhetők, koszorút helyeztek a koporsóra: a főgimn. tanári kara; a főgimn. ifjusága; külön a II. osztály, melynek a boldogult főnöke volt; a brassói tanári kör; a főel. isk. tanító-testülete; külön az ifjuság; a plébánia papsága; a szt. Ferencz-rendi zárda; a magyar társalgó; a boldogult rokonai; a szt.-Ferenczrendi konfráterek; a kath. egyházi képviselő-testület stb. stb.

Mintegy órai lassú menetelés után megérkezett a nagy sokaság legnagyobb része a vasúti indóházhoz, a hol a pályaudvaron elmondott rövid ima után a drága halott egy arra már előkészített, gyászszal bevont kocsiba helyeztetett, s ezen szülővárosába, Erzsébetvárosra szállították, a hol édes övéi mellé helyezték örök nyugalomra. . .
Nyugodjék békén!

Regény a politikában.

Hogy az 1832-iki lázongások miatt kivégzett Markovicnak özvegye, a Milán király ellen történt pisztolymerénylet elkövetője Markovics Helén s ennek büntársa és barátja Knityanin Helén a vizsgálati fogságban annak idején nem természetes halálal haltak meg, azt Szerbiában mindenki tudta. Egy akkori börtönőr, ki a két védtelen asszonyt megfojtotta, mint postai alkalmazott él Belgrádban, mely hivatalát e szolgálatának jutalmául kapta annak idején. E tény azon hiedelmre adott alkalmat, hogy Garasanin akkori miniszterelnököt a két nő megfojtására politikai okok kényszerítették, s azért nem is bolygatták többé az ügyet, mely aztán egészen feledésbe merült.

Garasanin, a volt miniszterelnök, lapjában a „Videlo“-ban utóbbi időben olyan leveleket közölt, melyeket Milán király (illetve Takova gróf) nem hagyhatott válasz nélkül s hogy egyszer s mindenkorra véget vessen a támadásoknak, Bécsből márczius 4-éről keltezte levelet intézett Garasaninhoz, melyben ezeket mondja:

„Uram! Önnek hallgatnia kellene, mert az ön politikai szereplésében van egy titokzatos pont, mely Szerbia történetére nézve érdekesebb volna, mint önnek mostani fantasztikus írka-firkái. Felvilágosítást kellene adnia arról, hogy miként történt az, hogy miután az ön miniszterelnöksége alatt a belgrádi székesegyházban Markovics Helén által tett pisztolylövés értelmi szerzője és czinkostársai a tömlőzben meghaltak, még pedig úgy, hogy az egyiket megfojtották, a másikat megfulasztották: a hivatalos vizsgálat öngyilkosságot konstátált.“

Ugy látszik, hogy Garasanin ezt a kihívást várta, hogy a volt királyt olyan váddal illesse, mely a bűnrészességet teljesen reá hártja vissza. Márczius 8-án ugyanis a következő levelet tette közé a „Videlo“-ban:

„Válasz Takova gróf úrnak. — Uram! Figyelmeztetnem kell önt, hogy az a fegyver, melyet használ, ön ellen fordulhat.“

Igaz, hogy egy szép reggelen Knityanin Lénát felakasztva találták Belgrádban és hogy rövid idővel azután Markovics Jelenát is megfojtották Pozsaverácson. Ma önnek, uram, e tények csodálatosaknak és sötétekné tetszenek s engem hív fel arra, hogy megmagyarázzam azokat. Ime megfélelek felhívásának és rendelkezésére bocsátom az adatokat, melyeknek megbízhatóságáért jótállok.

Mindazok, a kiket a merénylet ügyében elzártak, az első pillanattól fogva bírósági vizsgálat alatt állottak és ellenük előzetes rendőri vizsgálat nem is folyt. Ezt a bírósági vizsgálatot az elsőfokú bíróság egyik bírāja vezette egy bírósági irokkal és pedig a semmitől egyik tagjának felügyelete alatt.

Mindazok, kik ellen a vizsgálatot megindították, a belgrádi várban voltak bezárva. Kezdetben a zsan-dárok őrizték a foglyokat és én mint belügyminiszter megparancsoltam, hogy senkinek bántódása ne essék. De kevéssel azután a királyi meghagyásából a zsan-dárokat felváltották katonák, ezekkel én mint belügyminiszter nem rendelkezhettem.

Igaz továbbá az is, hogy Markovics Jelenát egy reggel halva találták, de csak azután, mikor az országos bíróságok halálos ítéletet az uralkodó kegyelme húsz évi fegyházra változtatta és a nőt a a pozsareváci fegyházba szállították, mely intézet szintén nem állt miniszteri hatásköröm alatt. Nemkülönben igaz az is, hogy Knityanin Lénát felakasztva találták a belgrádi várban; de ez akkor történt, mikor bírósági vizsgálat alatt állt, mikor rendes katonaság által őriztetett és mikor én már két hónap óta messze Szerbiától: Dél-Franciaországban szabadságon voltam.

Igaz az is, hogy abban az időben egy katona is, ki éjjel a börtönben elzártaknál őrizeten volt, hirtelen meghalt, de a katonai hatóságok vizsgálata megállapította, hogy nem bűnténynek áldozata.

Ime, uram, az adatok, melyeket rendelkezésére bocsátok és melyekért kezeskedem, hogy valók. Lehetett valaki Szerbiában, a kiben megvolt a lehetőség, hogy elrendelje az asszonyoknak megfojtását az állami fogházakban. Ezt megengedem, nem is szólva arról, vajjon azok az asszonyok ama közegek kezei voltak-e, melyeknek én mint miniszter parancsoltam, vagy oly közegek kezeiben, melyekre az én miniszteri hatalmam ki nem terjeszkedett. De mindenesetre el fogja ismerni ön is, hogy ily rémtettek véghezviteléhez sokkal hatalmasabb erő kellett volna mint a miniszteri hatalom.

De nehogy, uram, ön azt gondolja, hogy én ezzel minden felelősséget el akarok hártani magamról, kiveszem a részemet azonnal és elismerem, hogy bűnös vagyok, mert tulságos jóhiszeműségemben elhitttem, hogy öngyilkosságok történtek és hogy szorgosabban nem kutattam Jacknak az elődjét. Ha annak idején megtettem volna ezt, ma nem volnánk arra kényszerülve, hogy ily kollektív módon nyilvános magyarázatokba bocsátkozzunk.

De önnek is, uram, kell a felelősségből a maga részét kivenni, mert erről mindeddig hallgatott. Ha annak idején szólt volna, úgy az akkori uralkodó aligha szerzi meg magának azt a gyönyörűséget, hogy egy évvel később engem nevezzen ki a minisztertanács elnökének, hogy az akkori igazságügyminisztert a semmitől bíróságnak elnökéül és a semmitől bíróságnak épen ama tagját, ki a vizsgálatot vezette, később kétszer is vegye fel a kabinetjébe, mint igazságügyminisztert.

Ennyi, uram, a titkot illetőleg, melyet levelében szóba hozott.“

Garasamin levele, — mint az könnyen megmagyarázható — a legnagyobb szenzációt kelti az összes politikai körökben. Milán vádjai igen súlyosak voltak, de azt még se gondolta senki, hogy a volt miniszterelnök ily kiméletlen hangon fog a király atyjával beszélni.

VEGYES HIREK.

Márczius 15. A holnap délelőtt 11 órakor az „Európa“ termében tartandó nemzeti ünnepélyre ismételen felhívjuk magyarságunk figyelmét. Az este tartandó bankettre még holnap délelőtt lehet jelentkezni.

Püspöki látogatás. A brassói és brassó-magyeyi magyar evangélikusoknak kedves vendégük van Zelenka Pál püspök úr személyében, ki tegnapelőtt érkezett ide, hogy magát bemutassa s magyar egyházközségeit látogatásával megrisztelje.

Felhívás. A brassói magyar polgári kör tagjait márczius 15-én délelőtt 10 órára a szabadság ünnepélyén való együttes megjelenhetés czéljából ez uton tisztelettel meghívja az elnökség.

Márczius 15. A brassói iparos ifjak egylete, mint a mely a márczius 15-iki ünnepély megtartását nálunk évek előtt kezdeményezte, az idén is megtartani szándékozik azt és pedig mint felolvasási estélyt, melylyel az idej felolvasásokat berekeszti. Tekintve, hogy eddig is szépen látogatott estélyein az egylet helyisége szűknek bizonyult s hogy vasárnap még nagyobb közönségre számíthatni, e felolvasási estélyt az „Unió“ szálloda termében (az egylet szomszédságában) tartja és pedig, mint rendszeren, belépti díj nélkül. — Az est, vagy mondjuk ünnepély programja a következő: 1. Megnyitó. 2. Hymnus, éneklí az egylet dalszakosztálya. 3. Alkalmi költemény, szavalja Török Ferencz. 4. Ünnepi beszéd, Spaller József róm. kath. főlelemi tanító úr által. 5. „Kossuth Lajos nótája“, éneklí a dalszakosztály. 6. „Talpra magyar“, szavalja Knauer Gyula. 7. „Márczius 15“ Petőfitől, szavalja Szabó Vilmos. 8. Nemzeti induló, éneklí a dalszakosztály. Lesznek még ezenkívül alkalmi szavalatok az egylet tagjai által, melyek után az elnökség az idej felolvasások sorát bezárja. Az estély 1/28 órakor kezdődik.

Választások. Az 1885 ben megejtett pótválasztás alkalmával megválasztott városi képviselő-tagok a 6 évi megbizási idő lejártával a képviselő-testületből kiválandók, minek folytán 42 tag kilép. A kiegészítő választás a város 5 kerületében szerdán, márczius 18-án 9—4 óráig fog megejtetni és pedig: Az I. választókerületben (belváros 1—93, 322—27, 481—648. házsámokig) választandó 8 képviselő, 6 póttag, a II. kerületben (belváros 94—321, 328—480. h. sz.) 7 képv. 6 pt., a III. ker. (Bolgárszeg) 15 képv. 6 pt., a IV. ker. (Ó Brassó) 7 képv. 5 pt., az V. ker. (Bolonya, Gáesmajor, Martonfalva, Czigónia, Deresty, Felső- és Alsó-Tömös, Predeal, méhkerék) 8 képv. 4 póttag választandó. E választások iránt a magyarság részéről oly csekély érdeklődés mutatkozik, hogy jórészt nélkülile fognak lefolyni. Pedig hát ez is egy kedvező alkalom volna megmutatni, hogy Brassóban a magyarság nemcsak numerus, hanem tényező is. Mit használ nekünk, ha a népszámlálás kimutatja, hogy itt a magyarság első helyen áll s ez elsőséget nem érvényesítjük, hanem közügyeinkben két-három magyar embert hagyunk szőgyenkezni, azt is száz és román polgártársaink kegyelméből!?

Halálozás. Baranyai Wipf Józsefné, szül. Gözsy Juliska, Baranyai Wipf József posta- és távirat-tiszt neje f. hó 13-án jobblétre szenderült. Béke poraira!

Közgyűlés. A „Brassói magyar prot. jótékony nőegylet“ idej közgyűlését folyó hó 15-én délután 3 órakor a kereskedelmi akadémia (Nap) nagy termében tartja és arra az egylet alapító, részvényes és pártoló tagjai, valamint az érdeklődő közönség is, tisztelettel meghívtnak. Tárgyak: 1. Einöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv-olvasás. 3. Évi jelentés az egylet működéséről. 4. Pénztári jelentés. 5. Alapszabályok módosítása. 6. Indítványok. 7. Tisztújítás. — Brassó, 1891. márczius hó 12-én. Bauer Jánosné, elnök. Balázs Péter, egyleti jegyző.

Városi közgyűlés volt szerdán, melyen a képviselő-testületi tagok elég szép számban jelentek meg. A napirend nem tárgyalatott le egészen s az elintézett ügyek is kevésbé fontosak és érdekesekek, úgy hogy a részletes tudósítást jövő számunkra hagyhatjuk.

A kényszerhelyzet. Brassó város tanácsa és képviselő testülete a kincstártól 42 ezer forintot bérbé vett hűsfogyasztási adó beszédési jogát Fleischer M. és társai czégnak átengedte azon feltétel mellett, hogy az a 42 ezer forint felül még 5000 frtot beszédhet a kezelésért s ha azon felül is szed be jövedelmet, abból csak 10% illeti őt, a többit azonban, valamint a 42 ezer forintot is, köteles a városnak befizetni. Ez eljárás a most tartott közg. biz. ülésben tárgyalatott (lásd lapunk más helyén) és tekintettel arra, hogy úgy a képviselő, mint a közg. bizottság idő rövidsége miatt kényszerhelyzetben volt és van, — jóváhagyatott azon megjegyzéssel, hogy a kezelés címén beszédendő és fizetendő összegért is pótlólag, biztosíték veendő a czégtől, nehogy t. i. az esetre, ha 47 ezer forintnál kevesebb folya be, a czég a hiányt a várostól követelje. A tanácsnak ezen ügyben követett eljárása azonban kemény és — valljuk be — méltán megérdemelt elbírálás alá vonatott a bizottságban s figyelmeztetik is, hogy jövőre hasonló kényszerhelyzetek teremtésétől óvakodjék.

Német színház. L'Arronge szerdán színrhozott darabjának: „Jótékony nők“ előadása egyike volt a legsikerültebbeknek, melyeket eddig Berger színtársulatától láttunk. Hely szűke miatt ez alkalommal csak a pompás vígjáték sikerének jelzésére szoritkozhatunk, valamint a szereplőknek, kiknek minden egysé kitünően megállta helyét, csak összegezve fejezhetjük ki elismerésünket. Kár, hogy kevesebb közönség nézte a darabot, mint a milyent a kifogástalan, csaknem mintaszerű előadás megérdemelt volna. — Csütörtökön Millöckernek hatásos operette-je „A szegény Jonathan“ harmadszor adatott. Az előadás sikerében a nők közül főleg Rafael Kl. (Molly), Lanz M. (Harriet), a férfiak közül Kossovitz (Jonathan), Männel (impresszárió) és Pohl (Vandergold) osztoztak. A zsufoolt ház a darabon s annak kitünő előadásán észrevehetőleg jól mulatott.

Felolvasások. A brassói iparos ifjak önképző és betegsegélyző együletében — mint annak idején jelezttük — a felolvasási estélyek ciklusa január 20-án megkezdődött s azóta minden kedden este folyt. Most kedden este felolvasás tartatott *Balázs Péter* tanító úr által, ki helyesen választott tárggyával: „Hogyan sajtíthatjuk el a szorgalmat és kitaratást“ s még inkább annak vonzó, helylyel-közzel tréfával fűszerezett előadásával igazán lekötötte a szép számú hallgatóság figyelmét; az egylet elnökségének köszönete csak halvány jutalom volt a felzúgó tapshoz képest, melylyel úgy az egylet ifjusága, mint a jelenvolt vendégközönség a sikerült felolvasást fogadta. — Az est többi részét — mint rendszeren mindig — az egylet tagjai töltötték ki ének, zene, felolvasás és szavalati előadásokkal s ez utóbbiak között megemlí-tendő Gál Béla, ki a „Varróleányt“ Petőfitől, továbbá Veinert D. tanuló, ki Tóth Kálmán „Előre“ című költeményét szavalta hatásosan; úgy ezeket, mint a többi előadókat is, megtapsolta a közönség.

Házi hangverseny. Vasárnap, márczius 15-én este 1/27 órakor Alexi Theochár úr házánál zárt körben zene-előadás rendeztetik, a mely alkalommal Gluck, Wéber, Haydn, Mazas, Ehrsfeld, Viotti és Schubert műveiből összeállított csinos műsorral közre fognak működni: Mantsu Irén és Prunkl Flóra kisaszonyok, továbbá Albrich Gyula, Alexi Jón, Boamben György, Boltres Waldemár, Engel Oszkár és ifj. Harmath Lajos tanuló ifjak; az előadandó piécek nagyobbrészt hegedű- és zongorajáték lesznek.

A brassói új ev. ref. templom és paplak munkálatainak elnyerésére a következők tettek ajánlatot: Brusz és Steiner, Szalay Ferencz, Mazzuchi Agoston az összes munkára, továbbá Horváth Sámuel a lakatosmunkára, Eiwén Károly az ács- és cserépfedő-, Bende F. az ács-, cserépfedő-, bádogos-, asztalos- és üveges munkákra, Pollák Samu a burkolási munkákra, Klenk Gyula az aszfalt-parkettre, Ehrlich J. a kályhák szállítására. Az ajánlatok fölött az ev. ref. egyházkerület igazgató tanácsa dönt, melyről szintén megemlékezünk. (V. L.)

Nyaralók. Bethlen András földmívelésügyi miniszterünk elhatározta, hogy a „Hideg-Szamos“ völgyben állami segélylyel nyaralókat fog építtetni s legközelebb már kibocsátja a hirdetményt, melyből az építésre adandó kedvezményekről tájékozást meríthetnek az érdekeltek. Együttal az is tervben van, hogy ott a kincstár saját költségen pompás épületet és szállodát emelend. Nálunk is elkélne ilyen valami!

A Nagy-Szebentől a vöröstoronyi szorosig vezető vasút kiépítésére szükséges tőkének kölcsön útján való beszerzését a megyei közgyűlés már elhatározta. E vasút elsőbbségi kötvényeinek tulajdonosa Szebenmegye, a kölcsönszerződés megkötésével az alispánt bízza meg.

Tagosítás. Dánpok háromszékmegeyi község tagosítása ügyében a kézdi-vásárhelyi kir. törvényszék az előmunkálatok megkezdése, a mérnök megválasztása és költségelíránzat megkötése végett a község házához márczius 18-ára a tárgyalást kitűzte.

Szám 953./1891. p.

Hirdetmény.

A Skóré községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. április 7-ének d. e. 9 órája a kir. törvényszék 76. számú hivatal-szobájába kitűzetett. Mely határidőre közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A brassói kir. törvényszék 1891. évi márczius hó 7-én tartott üléséből.

Deési János,
elnök.Csia Béla,
jegyző.

Sz. 869.—1891. p.

Hirdetmény.

A Paró községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. április 8-ának d. e. 9 órája a kir. törvényszék 76. számú hivatal-szobájába kitűzetett. Mely határidőre közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A brassói kir. törvényszék 1891. évi márczius hó 7-én tartott üléséből.

Deési János,
elnök.Csia Béla,
jegyző.**Nagy raktár Schroll-féle gyártmányból.**

Ezennel van szerencsénk a város és vidék m. t. háziasszonyainak becses figyelmét felhívni, miszerint folyton nagy készletet tartunk raktáron **Schroll féle készítményekből** és pedig **Siffont** minden minőségben és szélességben; **elszöndű Kretont** paplanlepedőknek 156, 175 és 200 centiméter szélességben; **Kreuzót** (vihatlan vászon 68, 74, 78, 88, 97, 117, 156 és 175 ctm. szélességben minden minőségben; **elszöndű Domestikot** (házi vászon) ágylepedőknek 117, 156, 176, 200 és 228 ctm. szélességben; **Grías-hegységi szőttéseket** minden minőség és szélességben stb. **eredeti gyári áron.**

Midőn tisztelt vevőinket szükségleteik fedezésére szívélyesen meghívjuk, ajánljuk magunkat mély tisztelettel

Eisenstein M. és fiai.
Brassó, főtér 22.

Nagy raktár Schroll-féle gyártmányokból.**Hirdetmény.**

Miután az általam használt **veres pecsétet** többféle, árulási engedély nélküli borvizekben **utánozni kezdették** és ezzel a tisztelt borviz-fogyasztókat tévútra vezetik, — ezennel becses tudomására kívánom adni a mélyen tisztelt borviz-fogyasztóknak, hogy a kik az én tulajdonomat képező borvizet óhajtnak élvezni: a pecsétet 1891. márczius 15-étől **átváltoztatom zöldre;** továbbá **B. L. betű** lesz a pecsét közepén olvasható és a jelzett időtől kezdődőleg úgy fogom kiadni. Teljes tisztelettel:

Balási Lajos.

Terem-megnyitás a Kertsch-féle Villában.

Holnaptól kezdve
dupla márcziusi sör
kimérése,
egy pohár 8 kr.
Tisztelettel
Forkert Gusztáv.

Különösen ajánlatik Gyermek- és női ruha készlet

leányruhák, köpenyek, kalapok, fiúruhák és felöltők a legújabb párisi minták szerint.

Különlegességek minden kornak megfelelő, a legjobb minőségű kelmékből és nagyon olcsón kaphatók

Fahn Vilmánál
Bécsben, II. Prater-strasse 23.

Próba-mellszobrok

nélkülözhetlen minden szabásathoz és nagyon észszerű minden családnak, valamint kirakatok díszítésére, női-, úri- és gyermekszabók, valamint fehér-, szövet- és divatúri üzleteknek stb. Bedronek J.-féle cs. kir. szab. próba-mellszobor gyárából, elismert kitűnő kivitelben. Kézimunka-gyár. Kézimunka kellékek. Legnagyobb himzőminta, felnyomda és rajzműterem legolcsóbb gyári áron ajánlja.

Wald Mihály
egyedüli főraktára

Budapest, VII. Király-utca 21.

Vidéki megrendeléseknél költségnélküli csomagolás.

Nagy végeladás Laskai Árpádnál Brassóban

Virágsor 325. sz. a.

„Hatóságilag engedélyezve.”

Üzletfelhagyás következtében eladom jól berendezett áru-raktáromat, mely áll: női és úri posztók, női és gyermek confectionok, salon- és futószőnyegek, muffok, selyemszövetek és szalagok, különféle függönyök és más itt fel nem sorolt divat- és használati cikkek, — tetemesen leszállított áron, azonnali fizetés mellett.

A t. közönségnek tehát eme hatóságilag engedélyezett végeladással jó alkalma van szükségleteit a legelőnyösebb módon fedezni.

A végeladás csak rövid ideig tart.

Az üzlethelyiség bérbeadandó és a bolti felszerelvények egy Wertheim-pénztárral együtt a legolcsóbban eladó.

Tisztelettel **Laskai Árpád.**

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

(74) 1—12

BÉCSBEN, I. ker., Singer-strasse 15. sz. a.

„zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacok,

ezelőtt „általános labdacok“ neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat érzészen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszorból ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, máj-bajok, köhika, vértelenség, aranyér, béltelenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajknál is: így sápkór, idegesség, száraz száj, fejfájások stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesékélyebb fájdalmakat nem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csak néhányat említenk, azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használgatta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schliefbach, 1858. október 22-én.

Tekintetes úr! Alulírt kéri, hogy föltételesen és kitűnő vértisztító labdacokból ismét 4 csomagot küldjen sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flödnik mellett, 1886. szept. 12.

Tekintetes úr! Isten akaratát volt, hogy az ön labdacai kezem közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghaltam olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacai engem nem mentek volna meg. Az Isten áldja meg önt elszerezte ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knife Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

M. tisztelt úr! A legfőbb közzé mondott 60 éves nagynevem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkörségben már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacokból, s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzeffel Josef.

Eichenbrabrant, Gföhl m., 1889. márcz. 27.

Tekintetes úr! Alulírott ismétellen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kértük csakis PSEPHOFER J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a PSEPHOFER J. névaláirással fekete színben és minden egyes doboz föléle ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykötés, gyors és biztos szer minden köszvényes és csúszos bajok, u. m. gerinczagy-bántalom, tagszakgatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fofájás, fülzúgás, stb. ellen — 1 ftt 20 kr.

Tannochin hajkeücs, Pserhofer J.-től. Évek óta hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. — Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 ftt.

Általános tapasz, Stendel tanártól. Utés s szűrés által okozott sebeknél, mérgecs daganatoknál, ujjakucak, sebes vagy gyuladt mell- vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. — Egy tégyel 50 kr, bérmentve 75 kr.

Fagy balzsam, fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr, bérmentve 65 kr.

Ütftü-nedv, egy általános ismert s kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, gőrcsős köhögés stb. ellen. — Egy üvegcsé ára 50 kr, két üveg bérmentve 1 ftt 50 kr.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerethetnek.

Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsség előre be- küldetik; nagyobb megrendelések utánvétel mellett küldetnek.

Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, a mely esetben a postaköltségek is sokkal mérsékeltebbek.

labdacokból. El nem mulaszthatom legnagyobbn elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke föltételesen és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legnehezebben ajánlani. Ezen hálaíratom tetés szerinti használatára önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác

Gotschdorf, Kolbach mellett (Szlézia), 1886. okt. 8.

T. ur! Fölkérem, miszerint az ön vértisztító labdacokból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacainak köszönhetem, hogy egy gyomorhajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam soha sem fognak kifogyni, s midőn legfőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel **Zwickl Anna.**

Ezen vértisztító labdacok csak a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben I., Singer-strasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 ftt 05 krba kerül; bérmentelen utánvételi küldésnél 1 ftt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbi megküldésénél (mi legjobban postautalványonval eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 ftt 25 kr, 2 csomag 2 ftt 30 kr, 3 csomag 3 ftt 35 kr, 4 csomag 4 ftt 40 kr, 5 csomag 5 ftt 20 kr, és 10 csomag 9 ftt 20 krba kerül.

Ezen vértisztító labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kértük csakis PSEPHOFER J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a PSEPHOFER J. névaláirással fekete színben és minden egyes doboz föléle ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Élet-összenczia, (prágai cseppek), megrontott és mindenemü altesti bajok ellen kitűnő háziszor. Egy üvegcsével 22 kr, 12 üveg 2 ftt.

Általános tisztító-só, tünő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m. fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, és aranyér, dugulás stb. ellen. — Egy csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam, Egy üveg 50 krajczár

Lábizzadás elleni por, Ez a por megszünteti a lábizzadást s az ez által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. — Egy dobozzal 50 kr, bérmentve 75 krajczár.

Golyva-balzsam, kitűnő szer a golyva ellen. — Ára egy üveggel 40 krajczár, bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só, kitűnő gyógyszer, minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. — Egy csomag ára 1 ftt.